

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)
ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Linguistics)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	ขอนแก่น / ครุศาสตร์ / หลักสูตรการสอนภาษาไทย

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑ รหัสและชื่อรายวิชา	๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Linguistics
๒ จำนวนหน่วยกิต	๒ หน่วยกิต (๒-๐-๔)
๓ หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาบังคับ หลักสูตรการสอนภาษาไทย และสังคมศึกษา
๔ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	พระครูคัมภีร์ธรรมานุวัตร, ดร.
๕ ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๒ / ชั้นปีที่ ๑ / หลักสูตรการสอนภาษาไทย/สังคมศึกษา
๖ รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)	ไม่มี
๗ รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
๘ สถานที่เรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
๙ วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	วันที่ ๑ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

<p>๑ จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <p>๑.๑ เพื่อให้นิสิตเข้าใจความรู้เบื้องต้นทางภาษาศาสตร์</p> <p>๑.๒ เพื่อให้นิสิตสามารถรู้ลักษณะทั่วไปทางภาษาและภาษาศาสตร์</p> <p>๑.๓ เพื่อให้นิสิตบอกถึงระบบเสียง ระบบคำ ระบบวากยสัมพันธ์ และระบบความหมายของภาษาไทยได้</p>
<p>๒ วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>๒.๑ เพื่อให้นิสิตเข้าใจความรู้เบื้องต้นทางภาษาศาสตร์</p> <p>๒.๒ เพื่อให้นิสิตสามารถรู้ลักษณะทั่วไปทางภาษาและภาษาศาสตร์</p> <p>๒.๓ เพื่อให้นิสิตบอกถึงระบบเสียง ระบบคำ ระบบวากยสัมพันธ์ และระบบความหมายของภาษาไทยได้</p>

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

<p>๑ คำอธิบายรายวิชา</p> <p>ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรรวิทยา (Phonology) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักการวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์</p>											
<p>๒ จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>บรรยาย</th> <th>สอนเสริม</th> <th>การฝึกปฏิบัติ/ งานภาคสนาม/การฝึกงาน</th> <th>การศึกษาด้วยตนเอง</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>บรรยาย ๓๐ ชั่วโมง (๑๕ สัปดาห์) ต่อภาค การศึกษา</td> <td>สอนเสริมตามความ ต้องการของนิสิตเฉพาะ รายบุคคล</td> <td>ไม่มีการฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม</td> <td>ต้องศึกษาด้วยตนเองอีก ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์</td> </tr> </tbody> </table>				บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/ งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง	บรรยาย ๓๐ ชั่วโมง (๑๕ สัปดาห์) ต่อภาค การศึกษา	สอนเสริมตามความ ต้องการของนิสิตเฉพาะ รายบุคคล	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม	ต้องศึกษาด้วยตนเองอีก ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/ งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง								
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมง (๑๕ สัปดาห์) ต่อภาค การศึกษา	สอนเสริมตามความ ต้องการของนิสิตเฉพาะ รายบุคคล	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม	ต้องศึกษาด้วยตนเองอีก ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์								
<p>๓ จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล</p> <p>- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)</p>											

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

<p>๑ คุณธรรม จริยธรรม</p>
<p>๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา   พัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีจรรยาบรรณวิชาชีพ เคารพในสิทธิของข้อมูลส่วนบุคคล การไม่เปิดเผยข้อมูล การไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ทางปัญญา มีความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน และเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โดยมีคุณธรรม จริยธรรมตามคุณสมบัติหลักสูตร ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรมจริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต - มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม - มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญ - เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ - เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม - มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ
<p>๑.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษา - กำหนดให้นิสิตสืบค้นข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - เก็บข้อมูลจากเอกสาร และแหล่งข้อมูลเว็บไซต์ - อภิปรายกลุ่ม - นำเสนองานที่ศึกษาค้นคว้า
<p>๑.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา - มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาศึกษาค้นคว้าอย่างถูกต้องและเหมาะสม - ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา - ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย - วัดจากแบบทดสอบในชั่วโมงเรียน - วัดจากแบบทดสอบปลายภาคการศึกษา
<p>๒ ความรู้</p>
<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ   เพื่อให้นิสิตศึกษาศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรวิทยา (Phonology) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักการวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์</p>

<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย อภิปราย การทำงานรายส่วนบุคคล/กลุ่ม การนำเสนอรายงาน การวิเคราะห์กรณีศึกษา และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ งานวิจัย ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนออภิปรายผล</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี - นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - วิเคราะห์กรณีศึกษา
<p>๓ ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีระบบ มีการวิเคราะห์ เข้าใจศาสตร์ของภาษาศาสตร์ และสามารถประยุกต์ใช้กับศาสตร์อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายให้ค้นคว้างานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอผลการศึกษา - อภิปรายกลุ่ม - วิเคราะห์กรณีศึกษา - การสะท้อนแนวคิดจากองค์ความรู้ที่ได้
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>ทดสอบกลางภาคและสอบปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ หรือวิเคราะห์แนวคิดในการประยุกต์ใช้</p>
<p>๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม - พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรือ อ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา - การนำเสนอรายงาน

<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
<p>๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงภาษา การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงภาษา การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการคิดเชิงภาษา - พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การแปล การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน - พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา - พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต - ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร - ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม <p>๕.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ - นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม <p>๕.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี - การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑ แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑-๒	<p>บทที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ ภาษาศาสตร์</p> <p>๑.๑ ภาษาศาสตร์กับนิยาม ความหมาย</p> <p>๑.๒ กำเนิดและพัฒนาการของ ภาษาศาสตร์</p> <p>๑.๓ ประวัติการศึกษาภาษาศาสตร์ ที่ศึกษา</p>	๔	<ul style="list-style-type: none"> -ชี้แจงขอบเขตรายวิชา -บรรยาย -อภิปรายผล -อธิบายกรณีศึกษา -ชี้แนะแหล่งข้อมูลสืบค้น -มอบหมายงานศึกษา ค้นคว้า 	พระครูคัมภีร์ธรรมานุวัตร, ดร.

<p>๓-๕</p>	<p>๑.๔ สาขาของภาษาศาสตร์ ๑.๕ แนวคิดและทฤษฎีภาษาศาสตร์ ๑.๖ นักภาษาศาสตร์และผลงาน ที่ศึกษา</p> <p>บทที่ ๒ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ ภาษาไทย</p> <p>๒.๑ ภาษาไทยกับนิยามความหมาย ๒.๒ กำเนิดภาษาไทยและพัฒนาการ ๒.๓ ลักษณะภาษาไทย ๒.๔ ภาษาพูดภาษาเขียน ๒.๕ ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย</p>	<p>๖</p>	<p>-บรรยาย -ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง -มอบหมายงานสืบค้นข้อมูล -บรรยาย อภิปราย -แบ่งกลุ่มเสนองาน -ทดสอบแบบฝึกหัด</p>	<p>พระครูคัมภีร์ธรรมมานูวัตร, ดร.</p>
<p>๖-๙</p>	<p>บทที่ ๓ ระบบเสียงในภาษาไทย</p> <p>๓.๑ ความรู้เกี่ยวกับเสียง ๓.๒ เสียงในภาษาไทย ๓.๓ เสียงกับตัวอักษร ๓.๔ อวัยวะที่ใช้ออกเสียง ๓.๕ การหาหน่วยเสียงและ การวิเคราะห์หน่วยเสียง ๓.๖ ประเภทของเสียง ๓.๗ เครื่องหมายที่ใช้กับสัญลักษณ์ แทนเสียง ๓.๘ หน่วยเสียงพยัญชนะ ในภาษาไทย ๓.๙ หน่วยเสียงพยัญชนะและ ตัวอวัยวะที่ใช้ออกเสียง ๓.๑๐ หน้าที่ของหน่วยเสียง พยัญชนะ ๓.๑๑ การหาหน่วยเสียงพยัญชนะ ๓.๑๒ หน่วยเสียงสระในภาษาไทย ๓.๑๓ อวัยวะที่ออกเสียงสระ ๓.๑๔ ประเภทของเสียงสระ ๓.๑๕ จำนวนหน่วยเสียงสระ ๓.๑๖ การบรรยายหน่วยเสียงสระ ๓.๑๗ การหาหน่วยเสียงสระ ๓.๑๘ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ในภาษาไทย</p>	<p>๘</p>	<p>-บรรยาย -อภิปราย -สืบค้นข้อมูล -นำเสนองานศึกษาค้นคว้า -ตั้งประเด็นเสวนา -สอบถามความเข้าใจ -กรณีศึกษา -สื่อการสอน -ทดสอบ</p>	<p>พระครูคัมภีร์ธรรมมานูวัตร, ดร.</p>

๑๐-๑๒	๓.๑๙ ประของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ๓.๒๐ การผันวรรณยุกต์ ๓.๒๑ การหาหน่วยเสียงวรรณยุกต์ บทที่ ๔ ระบบพยางค์ คำ และหน่วยคำในภาษาไทย ๔.๒ พยางค์ในภาษาไทย ๔.๓ ระบบพยางค์ ๔.๔ โครงสร้างพยางค์ในภาษาไทย ๔.๕ คำในภาษาไทย ๔.๖ ลักษณะวิธีการสร้างคำในภาษาไทย ๔.๗ ชนิดของคำในภาษาไทย ๔.๘ วิเคราะห์คำ ๔.๙ ความหมายของหน่วยคำ ๔.๑๐ ลักษณะของหน่วยคำ ๔.๑๑ ชนิดของหน่วยคำ ๔.๑๒ หลักการหาหน่วยคำ ๔.๑๓ ความสัมพันธ์ระหว่างพยางค์ คำ และหน่วยคำ	๖	-บรรยาย -สืบค้นข้อมูล -วิเคราะห์ข้อมูล -นำเสนองานศึกษาค้นคว้า -เปิดโอกาสตั้งโจทย์ถามตอบ -ทดสอบ	พระครูคัมภีร์ธรรมานุวัตร, ดร.
๑๓-๑๕	บทที่ ๕ ระบบวลี ประโยค และความหมายในภาษาไทย ๕.๑ ความหมายของวลี ๕.๒ ชนิดของวลี ๕.๓ วิเคราะห์โครงสร้างวลี ๕.๔ ความหมายและความสำคัญของประโยค ๕.๕ ประเภทของประโยค ๕.๖ โครงสร้างของประโยค ๕.๗ การวิเคราะห์ประโยค ๕.๘ ความหมายคืออะไร ๕.๙ นักภาษากับความหมาย ๕.๑๐ ความหมายในความคิดของนักปรัชญา ๕.๑๑ ความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำกับคำ	๖	-บรรยาย -สืบค้นข้อมูล -ตั้งโจทย์ถามตอบ -นำเสนองานศึกษาค้นคว้า -ทำแบบฝึกหัด	พระครูคัมภีร์ธรรมานุวัตร, ดร.
๑๖	สอบปลายภาค	๒	ข้อสอบแบบอัตนัย ๑๐ ข้อ ให้เลือกตอบ ๔ ข้อ	คณะกรรมการแต่งตั้งดูแล

๒ แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒	-การมีส่วนร่วม -อภิปราย -เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน -การเข้าชั้นเรียน -ทดสอบย่อย	๔ ๖ ๑๒ ๑๔	๑๐ % ๑๐ % ๑๐ % ๑๐ %
๒	๑.๒, ๑.๓, ๑.๕, ๒.๒, ๒.๓-๒.๕, ๓.๓, ๓.๕-๔.๖, ๕.๓-๕.๔	-ทดสอบแบบฝึกหัดท้ายบท	๘	๒๐ %
๓	เนื้อหาทั้งหมด	-ข้อเขียนแสดงให้เห็นองค์ความรู้เชิงประจักษ์	ตลอดภาคการศึกษา	๔๐ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑ เอกสารและตำราหลัก ภาษาศาสตร์เบื้องต้น
๒ เอกสารและข้อมูลสำคัญ เอกสารตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์
๓ เอกสารและข้อมูลแนะนำ ๓.๑ เอกสารตำรา กาญจนา นาคสกุล. ระบบเสียงภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑). กาญจนา นาคสกุล. ระบบเสียงภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑). กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพฯ : บริษัท รวมสาส์น (๑๙๙๗), ๒๕๔๐). จรัลวิไล จรูญโรจน์. ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๒).

- จินดา เสงสมบุรณ์. **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. (กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๒).
- ดิเรกชัย มัทธนะสิน. **หน่วยคำภาษาไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาคาร, ๒๕๒๘).
- ธวัช ปุณโณทก. **วิวัฒนาการภาษาไทย**. (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๕).
- นิตยา กาญจนวรรณ. **การวิเคราะห์โครงสร้างภาษาไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๔).
- ประยูทธ กุยสาคร. **ภาษาไทยเชิงภาษาศาสตร์**. (กรุงเทพฯ : เอกสารการนิเทศการศึกษาระดับที่
๒๕๘ ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยการศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู,
๒๕๒๗).
- พระยาอุปกิตศิลปสาร. **หลักภาษาไทย**. (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๑).
- พระยาอนุমানราชชน. **นิรุกติศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ ๒. พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๐).
- พัชรี พลาวงค์. **ความรู้เบื้องต้นทางอรรถศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
๒๕๔๗).
- พิณทิพย์ ทวยเจริญ. **ภาพรวมของการศึกษาสันสกฤตและภาษาศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๗).
- เพ็ญร ละครแก้ว. **ภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู**. (มหาสารคาม : วิทยาลัยครูมหาสารคาม, ๒๕๒๐).
- ราชบัณฑิตยสถาน. **ศัพท์ภาษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. (กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖).
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิต พ.ศ.๒๕๔๒**. (กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊ค, ๒๕๔๗).
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**.
(กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๓).
- เรื่องเดช ปันเนียนชิตย์. **ภาษาศาสตร์ภาษาไทย**. (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑).
- วรวรรณ ศรียาภัย. **ภาษาศาสตร์ภาษาไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ ๒. นนทบุรี : สัมปชัญญะ, ๒๕๕๖).
- วิจินตน์ ภาณุพงศ์. **โครงสร้างของภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์**. (พิมพ์ครั้งที่ ๑๕. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๓).
- วิโรจน์ อรุณมานะกุล. **ทฤษฎีภาษาศาสตร์**. (กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๔๙).
- วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์. **ภาษาและภาษาศาสตร์**. (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
๒๕๒๗).
- สุริยา รัตน์กุล. **นานาภาษาในเอเชียอาคเนย์ ภาคที่ ๑ ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติกและตระกูลจีน-ทิเบต**.
(นครปฐม : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๓๑).
- สุริยา รัตน์กุล. **อรรถศาสตร์เบื้องต้น**. (นครปฐม : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๔).

- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. **กว่าจะเป็นนักภาษาศาสตร์**. (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๙).
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. **ชนิดของคำในภาษาไทย : การวิเคราะห์ทางวากยสัมพันธ์**. (กรุงเทพฯ : เอเอВП, ๒๕๕๓).
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. **ภาษาศาสตร์สังคม**. (พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔).
- อุดม วโรตม์สิขิตติ์. **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษา**. (พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๕).
- อุดม วโรตม์สิขิตติ์. **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ ๑๘. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๗).
- อุดม วโรตม์สิขิตติ์. **ภาษาศาสตร์เหมาะสมเบื้องต้น**. (กรุงเทพฯ : พิมพ์การการพิมพ์, ๒๕๓๗).
- April M.S. MaMahon. **Understanding Language Chang**. (New York : Cambridge University, ๑๙๙๔).
- Edward Sapir. **Language**. (New York : Harcourt, Brace and Company, Inc, ๑๙๒๑).
- Pyles, Thomas. **The Oringing and Development of the English Language**. (New York : Harcourt, Brace & World, ๑๘๖๔).
- ๓.๒ เอกสารตำรา บทความ และผลงานการวิจัย**
- เอกสารตำรา บทความ และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาและภาษาศาสตร์
- ๓.๓ แหล่งข้อมูลผ่านเว็บไซต์**
- เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับภาษาและภาษาศาสตร์

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑ กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต

๒ กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- การสังเกตการณ์จากการสอน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
- ผลจากการทดสอบในชั่วโมงบรรยาย และทำแบบทดสอบประจำบทเรียน
- การทวนสอบ และประเมินผลจากข้อสอบปลายภาค

๓ การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔ การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕ การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ